

ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ

ΜΑΘΗΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

2012

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α

A1. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

- α.** Η λήψη των αποφάσεων των οικονομούντων ατόμων δε βασίζεται στη βεβαιότητα του αποτελέσματος, αλλά στις προσδοκίες που τα άτομα διαμορφώνουν για τα αποτελέσματα των πράξεών τους.
- β.** Μακροχρόνια περίοδος είναι το χρονικό διάστημα, μέσα στο οποίο η επιχείρηση μπορεί να μεταβάλλει τις ποσότητες όλων των παραγωγικών συντελεστών.
- γ.** Όταν το οριακό προϊόν γίνεται μηδέν, το συνολικό προϊόν αποκτά την ελάχιστη τιμή του.
- δ.** Ο νόμος της φθίνουσας ή μη αναλογής απόδοσης ισχύει στη βραχυχρόνια περίοδο με δεδομένη και αμετάβλητη τεχνολογία.
- ε.** Το οριακό κόστος είναι ο λόγος της μεταβολής του συνολικού προϊόντος προς τη μεταβολή του συνολικού κόστους.

Μονάδες 15

Στις παρακάτω προτάσεις **A2** και **A3** να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της πρότασης και δίπλα του το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

A2. Η συνολική δαπάνη των καταναλωτών για ένα αγαθό αυξάνεται όταν:

- α.** η τιμή του αγαθού αυξάνεται και η ζήτησή του είναι ελαστική
- β.** η τιμή του αγαθού αυξάνεται και η ζήτησή του είναι ανελαστική
- γ.** η τιμή του αγαθού μειώνεται και η ζήτησή του είναι ανελαστική
- δ.** η τιμή του αγαθού μειώνεται και η ελαστικότητα της ζήτησής του είναι ίση με τη μονάδα.

Μονάδες 5

A3. Η τιμή ισορροπίας ενός κανονικού αγαθού αυξάνεται όταν:

- α.** η προσφορά μειώνεται και η ζήτηση παραμένει σταθερή
- β.** η ζήτηση παραμένει σταθερή και η προσφορά αυξάνεται
- γ.** η προσφορά αυξάνεται και η ζήτηση μειώνεται
- δ.** η προσφορά παραμένει σταθερή και η ζήτηση μειώνεται.

Μονάδες 5

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Β

- B1.** Να αναπτύξετε τις ιδιότητες της εξέλιξης και του πολλαπλασιασμού των οικονομικών αναγκών.
Μονάδες 8
- B2.** Να αναπτύξετε τους βασικούς λόγους που συντελούν στην εξέλιξη και τον πολλαπλασιασμό των οικονομικών αναγκών.
Μονάδες 10
- B3.** Να αναπτύξετε την ιδιότητα του κορεσμού των οικονομικών αναγκών.
Μονάδες 7

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ

ΘΕΜΑ Γ

Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τον παρακάτω πίνακα παραγωγικών δυνατοτήτων μιας υποθετικής οικονομίας η οποία, με δεδομένη τεχνολογία, παράγει μόνο τα αγαθά X, Ψ, χρησιμοποιώντας αποδοτικά όλους τους παραγωγικούς συντελεστές της.

Συνδυασμοί ποσοτήτων	Παραγόμενες ποσότητες αγαθού X	Παραγόμενες Ποσότητες αγαθού Ψ	Κόστος ευκαιρίας του αγαθού X (σε μονάδες του Ψ)	Κόστος ευκαιρίας του αγαθού Ψ (σε μονάδες του X)
A	120	0		
			4	;
B	80	;		
			;	0,5
Γ	40	240		
			1	;
Δ	0			

- Γ1.** Κάνοντας τους κατάλληλους υπολογισμούς στο τετράδιό σας, να συμπληρώσετε τα πέντε κενά του πίνακα στα οποία υπάρχουν ερωτηματικά.
Μονάδες 10
- Γ2.** Να εξετάσετε υπολογιστικά, με τη βοήθεια του κόστους ευκαιρίας, ποιος από τους παρακάτω συνδυασμούς βρίσκεται επί, ποιος δεξιά και ποιος αριστερά της καμπύλης παραγωγικών δυνατοτήτων.
α) Κ (X = 60, Ψ = 180), **β)** Λ (X = 110, Ψ = 50) και
γ) Μ (X = 15, Ψ = 265)
Μονάδες 9
- Γ3.** Να υπολογίσετε πόσες μονάδες από το αγαθό Ψ θα θυσιαστούν προκειμένου να παραχθούν οι πρώτες 100 μονάδες του αγαθού X.
Μονάδες 3
- Γ4.** Να χαρακτηρίσετε τον συνδυασμό που αντιστοιχεί σε 50 μονάδες του αγαθού X και 160 μονάδες του αγαθού Ψ. Τι συμβαίνει στην οικονομία, όταν παράγεται αυτός ο συνδυασμός;
Μονάδες 3

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΘΕΜΑ Δ

Οι αγοραίες συναρτήσεις ζήτησης και προσφοράς ενός αγαθού είναι γραμμικές. Όταν το εισόδημα των καταναλωτών είναι 40.000 ευρώ, η τιμή και η ποσότητα ισορροπίας του αγαθού είναι 60 ευρώ και 200 κιλά αντίστοιχα. Αν το εισόδημα των καταναλωτών αυξηθεί από 40.000 σε 44.000 ευρώ, η νέα τιμή και ποσότητα ισορροπίας του αγαθού γίνονται 80 ευρώ και 240 κιλά αντίστοιχα.

- Δ1.** Να βρεθεί η αγοραία συνάρτηση προσφοράς του αγαθού. **Μονάδες 5**
- Δ2.** Αν στην τιμή των 60 ευρώ η εισοδηματική ελαστικότητα είναι 3, να βρεθεί η αγοραία συνάρτηση ζήτησης του αγαθού που αντιστοιχεί στο εισόδημα των 44.000 ευρώ. **Μονάδες 10**
- Δ3.** Να υπολογίσετε την ελαστικότητα προσφοράς του αγαθού, όταν η τιμή αυξάνεται από 60 σε 80 ευρώ. Να χαρακτηρίσετε την προσφορά του αγαθού. **Μονάδες 5**
- Δ4.** Με βάση την αγοραία συνάρτηση ζήτησης που αντιστοιχεί στο εισόδημα των 44.000 ευρώ και την αγοραία συνάρτηση προσφοράς, να βρεθεί σε ποια τιμή παρουσιάζεται πλεόνασμα 60 κιλών. **Μονάδες 5**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α

A1.

- α. Σωστό
- β. Σωστό
- γ. Λάθος
- δ. Σωστό
- ε. Λάθος

A2. β

A3. α

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Β

Κεφάλαιο 1^ο: Ιδιότητες των αναγκών σελ 10-11.

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ

ΘΕΜΑ Γ

Γ1

Σημεία	X	Y	Κ.Ε. _x	Κ.Ε. _y
A	120	0		
			4	0,25
B	80	160		
			2	0,5
Γ	40	240		
			1	1
Δ	0	280		

Γ2 α) Για $X = 60$ βρισκόμαστε μεταξύ των συνδυασμών παραγωγής B και Γ. Θεωρούμε ότι το $Κ.Ε._{x(B-Γ)} = 2$ παραμένει σταθερό.

Σημεία	X	Y	Κ.Ε. _x
B	80	160	
Z	60	Y_Z	2
Γ	40	240	

$$Κ.Ε._{x(B-Z)} = Κ.Ε._{x(B-Γ)} \Rightarrow \frac{\Delta Y}{\Delta X}_{(B-Z)} = 2 \Rightarrow Y_Z = 200}}$$

Επομένως, ο συνδυασμός $K(X = 60, Y = 180 < 200)$ είναι εφικτός, βρίσκεται αριστερά της Κ.Π.Δ. και δηλώνει ότι οι συντελεστές παραγωγής υποαπασχολούνται.

- β) Για $X = 110$ βρισκόμαστε μεταξύ των συνδυασμών παραγωγής A και B. Θεωρούμε ότι το $K.E.X(A-B) = 4$ παραμένει σταθερό.

Σημεία	X	Y	K.E.X
A	120	0	
E	110	Y_E	4
B	80	160	

$$K.E.X(A-E) = K.E.X(A-B) \Rightarrow \frac{\Delta Y}{\Delta X}_{(A-E)} = 4 \Rightarrow Y_E = 40$$

Επομένως, ο συνδυασμός $\Lambda(X = 110, Y = 50 > 40)$ είναι ανέφικτος, βρίσκεται δεξιά της Κ.Π.Δ. και δεν μπορεί να παραχθεί.

- γ) Για $X = 15$ βρισκόμαστε μεταξύ των συνδυασμών παραγωγής Γ και Δ. Θεωρώ ότι το $K.E.X(\Gamma-\Delta) = 1$ παραμένει σταθερό.

Σημεία	X	Y	K.E.X
Γ	40	240	
I	15	Y_I	1
Δ	0	280	

$$K.E.X(\Gamma-I) = K.E.X(\Gamma-\Delta) \Rightarrow \frac{\Delta Y}{\Delta X}_{(\Gamma-I)} = 1 \Rightarrow Y_I = 265$$

Επομένως, ο συνδυασμός $M(X = 15, Y = 265)$ είναι μέγιστος εφικτός (άριστος), βρίσκεται πάνω στην Κ.Π.Δ. και δηλώνει ότι όλοι οι συντελεστές παραγωγής απασχολούνται πλήρως και αποδοτικά.

- Γ3 Για $X = 100$ βρισκόμαστε μεταξύ των συνδυασμών παραγωγής A και B. Το $K.E.X(A-B) = 4$ παραμένει σταθερό.

Σημεία	X	Y	K.E.X
A	120	0	
H	100	Y_H	4
B	80	160	

$$K.E.X(A-H) = K.E.X(A-B) \Rightarrow \frac{\Delta Y}{\Delta X}_{(A-H)} = 4 \Rightarrow Y_H = 80$$

Επομένως, για να παραχθούν οι πρώτες 100 μονάδες του αγαθού X, πρέπει να θυσιαστούν $\Delta Y = 280 - 80 = 200$ μονάδες του αγαθού Y.

- Γ4 Από το συνδυασμό παραγωγής B του πίνακα παραγωγικών δυνατοτήτων παρατηρούμε ότι για $Y_B = 160$ η μέγιστη δυνατή ποσότητα του αγαθού X που μπορεί να παράγει η οικονομία είναι ίση με 80 μονάδες.

Επομένως, ο συνδυασμός $(X = 50 < 80, Y = 160)$ είναι εφικτός, βρίσκεται αριστερά της Κ.Π.Δ. και δηλώνει ότι οι συντελεστές παραγωγής υποαπασχολούνται. Άρα η οικονομία δεν αξιοποιεί πλήρως και αποδοτικά όλους τους διαθέσιμους συντελεστές παραγωγής. Δηλαδή, στην οικονομία έχουμε ανενεργούς παραγωγικούς συντελεστές

(π.χ. ακαλλιέργητες εκτάσεις γης, ανεργία, υποαπασχολούμενο κεφαλαιουχικό εξοπλισμό).

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΘΕΜΑ Δ

Δ1

Συνδυασμοί	Τιμή	Ζητούμενη ποσότητα	Προσφερόμενη ποσότητα	Εισόδημα
E	60	200	200	40.000
E'	80	240	240	44.000

Η συνάρτηση προσφοράς είναι γραμμική, δηλαδή είναι της μορφής $Q_s = \gamma + \delta \cdot P$.

$$\frac{Q_s - Q_1}{P - P_1} = \frac{Q_2 - Q_1}{P_2 - P_1} \Rightarrow \frac{Q_s - 200}{P - 60} = \frac{240 - 200}{80 - 60} \Rightarrow \frac{Q_s - 200}{P - 60} = 2 \Rightarrow Q_s = 80 + 2 \cdot P$$

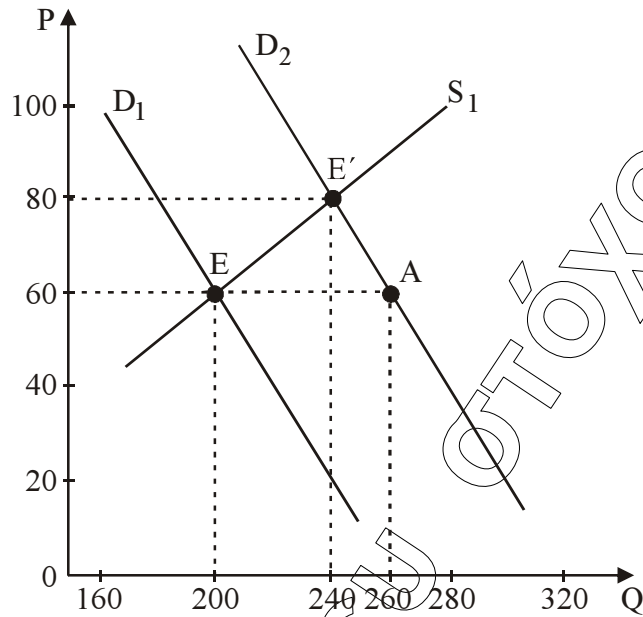
Δ2

Συνδυασμοί	Τιμή	Ζητούμενη ποσότητα	Εισόδημα	Εισοδηματική ελαστικότητα
E	60	200	40.000	3
A	60	Q_A	44.000	

Για να βρούμε την ζητούμενη ποσότητα που αντιστοιχεί σε τιμή 60 και εισόδημα 44.000, θα πρέπει πρώτα να χρησιμοποιήσουμε τον τύπο της εισοδηματικής ελαστικότητας:

$$E_{y_{E \rightarrow A}} = \frac{\Delta Q}{\Delta y} \cdot \frac{y_{\text{αρχικό}}}{Q_{\text{αρχικό}}} \Rightarrow 3 = \frac{Q_A - 200}{44.000 - 40.000} \cdot \frac{40.000}{200} \Rightarrow Q_A = 260 \text{ κιλά.}$$

Ακολουθεί το σχήμα που είναι προαιρετικό.

Η συνάρτηση ζήτησης που αντιστοιχεί σε εισόδημα $y = 44.000$ περνά από τα σημεία:

Συνδυασμοί	Τιμή	Ζητούμενη ποσότητα
E'	80	240
A	60	260

$$\frac{Q_D - Q_1}{P - P_1} = \frac{Q_2 - Q_1}{P_2 - P_1} \Rightarrow \frac{Q_D - 240}{P - 80} = \frac{260 - 240}{60 - 80} \Rightarrow Q_D = 320 - P$$

Δ3

$$E_s = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P_{αρχικό}}{Q_{αρχικό}} = \frac{240 - 200}{80 - 60} \cdot \frac{60}{200} = 0,6$$

Είναι $E_{s_{E \rightarrow E'}} = 0,6 < 1 \Rightarrow \frac{\Delta Q}{Q} < \frac{\Delta P}{P}$ άρα η προσφορά του αγαθού είναι ανελαστική.

Δ4

$$\text{Πλεόνασμα} = Q_s - Q_D \Rightarrow 60 = 80 + 2P - (320 - P) \Rightarrow 60 = 80 - 320 + 3P \Rightarrow P = 100 \text{ €}$$

Επομένως το πλεόνασμα των 60 κιλών δημιουργείται στην τιμή $P = 100 \text{ €}$.